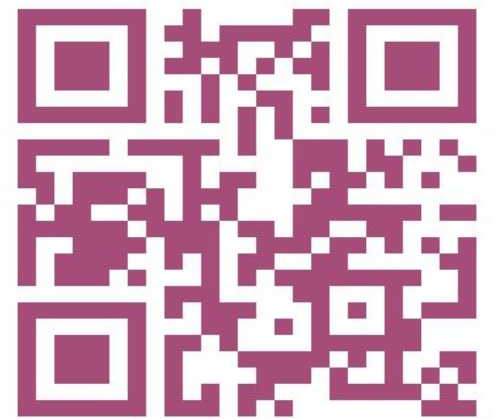

СЕНСОРНІ СИСТЕМИ РІВНОВАГИ, РУХУ, ДОТИКУ, ТЕМПЕРАТУРИ, БОЛЮ

Скануєш?!

СЕНСОРНА СИСТЕМА РІВНОВАГИ (або гравітаційна сенсорна система) - це функціональна система, що спеціалізується на сприйманні гравітаційного поля й зумовлює орієнтацію тіла в ньому

ВІДДІЛИ СЕНСОРНОЇ СИСТЕМИ РІВНОВАГИ

Відділ	Характеристика процесів
Периферичний	Рецепторні клітини, що сприймають впливи гравітації, – це волоскові клітини внутрішнього вуха (гравітаційна механорецепція)
Провідниковий	Проведення імпульсів здійснює вестибулярний нерв (нервове проведення збудження)
Центральний	Кіркове формування відчуттів відбувається за участю мозочка, стовбура головного мозку й кори півкуль

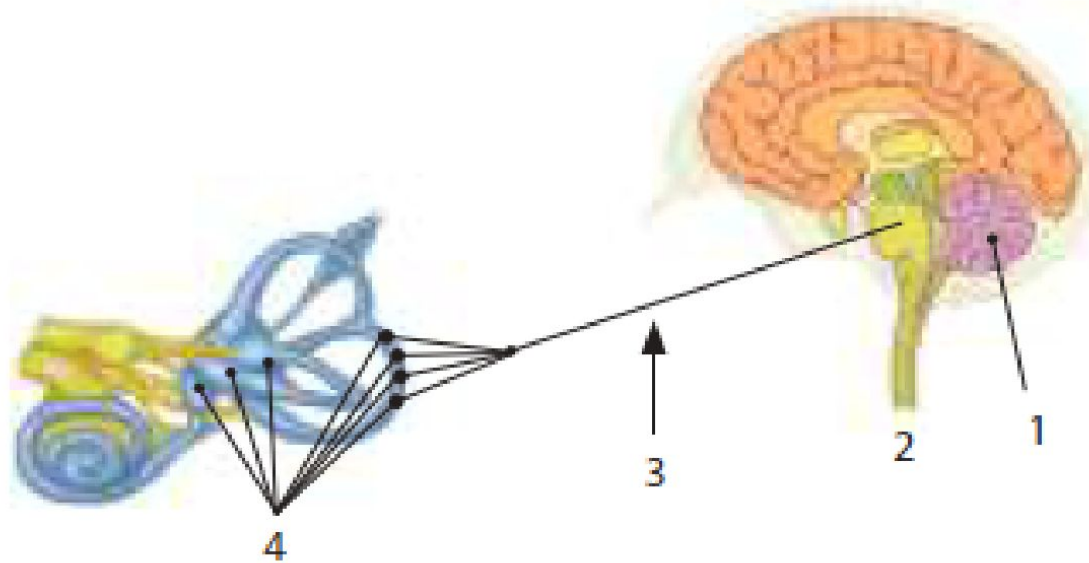
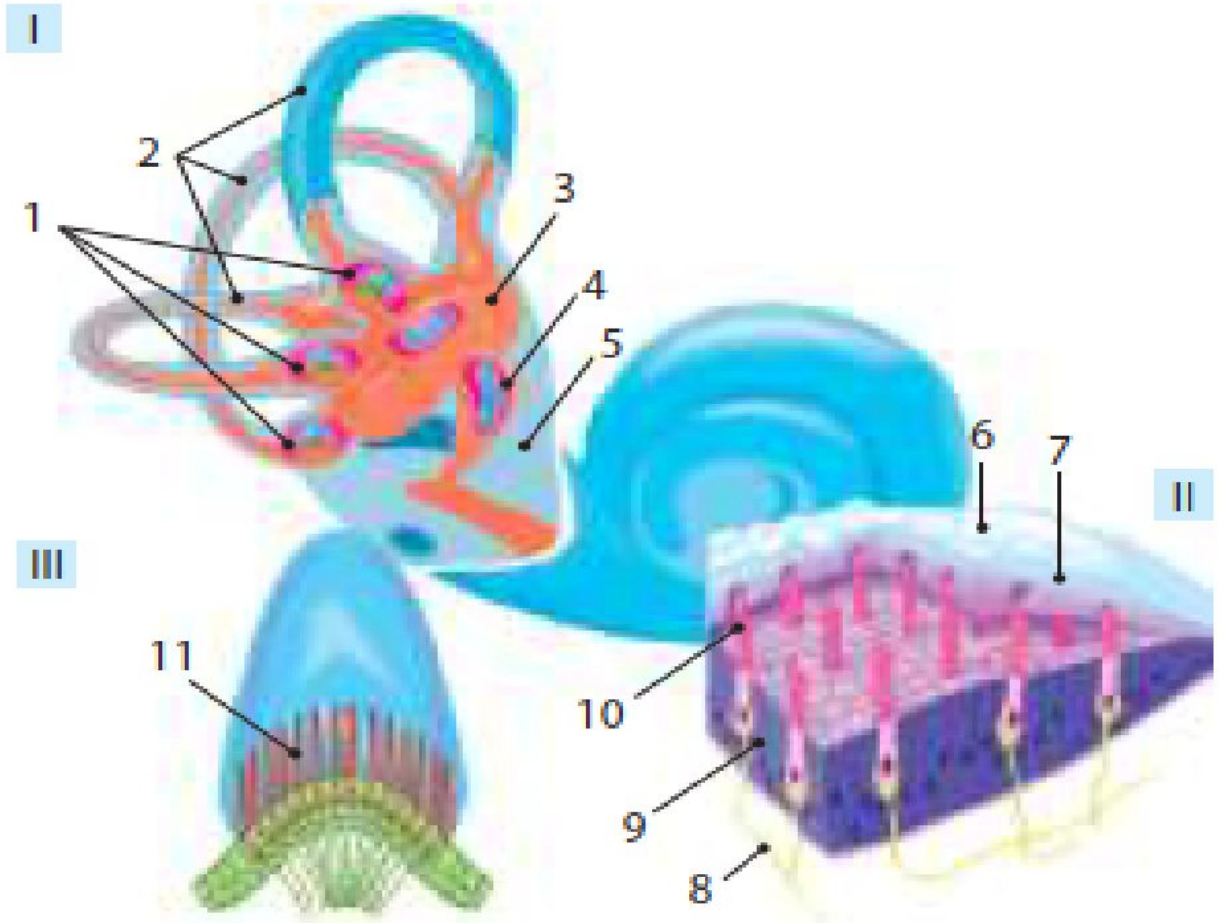

Схема будови сенсорної системи рівноваги: 1 – мозочок; 2 – стовбур мозку; 3 – вестибулярний нерв; 4 – волоскові клітини вестибулярного апарату

I. Вестибулярний апарат: 1 – ампули; 2 – півколові канали; 3 – овальний мішечок; 4 – круглий мішечок; 5 – переддвер'я.
 II. Отолітовий апарат: 6 – отоліти; 7 – отолітова мембрана; 8 – нервові волокна; 9 – опорні клітини; 10 – волоскові клітини.
 III. Гребінець: 11 – волоскова клітина

СЕНСОРНА СИСТЕМА РУХУ — це функціональна система, яка забезпечує сприймання, проведення та обробку інформації від рецепторів, розміщених у м'язах, сухожилках, фасціях і суглобах

ВІДДІЛИ СЕНСОРНОЇ СИСТЕМИ РУХУ

Відділ	Характеристика процесів
Периферичний	Рецепторні клітини сприймають механічні впливи (<i>рухова механорецепція</i>)
Провідниковий	Проведення імпульсів здійснюють чутливі волокна в складі черепно-мозкових і спинномозкових нервів (<i>нервове проведення збудження</i>)
Центральний	<i>Кіркове формування відчуттів</i> відбувається за участю рухової зони в тім'яній частці кори півкуль великого мозку

Вісцеральна (інтероцептивна) сенсорна система — це функціональна система, що забезпечує сприймання, проведення та обробку інформації від внутрішніх органів і внутрішнього середовища

ВІДДІЛИ ВІСЦЕРАЛЬНОЇ СЕНСОРНОЇ СИСТЕМИ

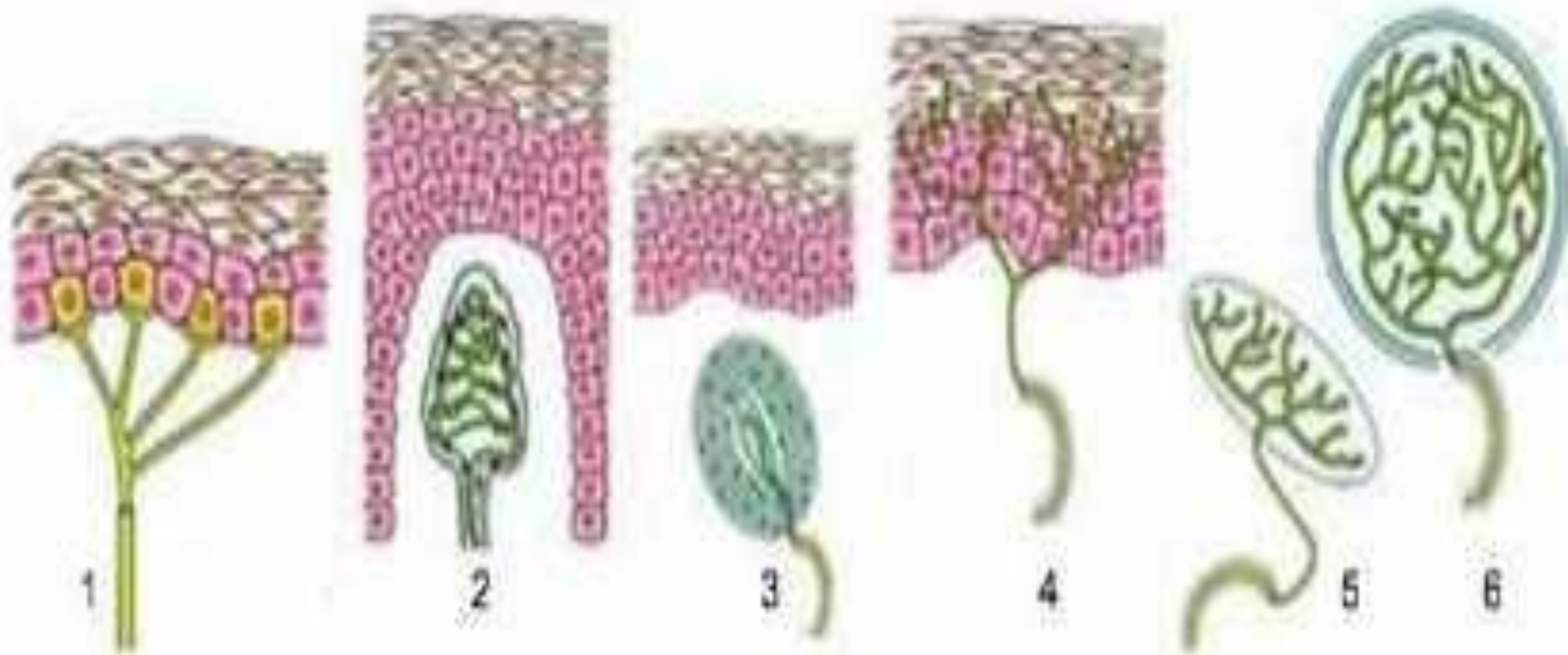
Відділ	Характеристика процесів
Периферичний	Рецепторні клітини внутрішніх органів (інтероцептори) сприймають механічні впливи (вісцеральна рецепція)
Провідниковий	Проведення імпульсів здійснюють чутливі волокна в складі черепно-мозкових і спинномозкових нервів (нервове проведення збудження)
Центральний	Кіркове формування відчуттів відбувається за участю інтероцептивної зони лобової частки кори півкуль великого мозку

СЕНСОРНА СИСТЕМА ДОТИКУ - це функціональна система, що сприймає механічні впливи на шкіру та забезпечує формування відчуттів дотику, вібрації та тиску

ВІДДІЛИ СЕНСОРНОЇ СИСТЕМИ ДОТИКУ

Відділ	Характеристика процесів
Периферичний	Рецептори шкіри здійснюють дотикову механорецепцію
Провідниковий	Чутливі волокна спинномозкових нервів здійснюють нервове проведення збудження
Центральний	Обробка інформації та кіркове формування відчуттів відбуваються в зоні шкірної чутливості тім'яної частки кори півкуль великого мозку

Різноманітні рецептори шкіри: 1, 2 – рецептори дотику; 3 – тиску; 4 – болю;
5 – теплові рецептори; 6 – холодні рецептори

СЕНСОРНА СИСТЕМА ТЕМПЕРАТУРИ - це функціональна система, яка за допомогою терморецепторів шкіри формує відчуття тепла й холоду

ВІДДІЛИ СЕНСОРНОЇ СИСТЕМИ ТЕМПЕРАТУРИ

Відділ	Характеристика процесів
Периферичний	Теплові й холодкові рецептори шкіри здійснюють терморецепцію
Провідниковий	Чутливі волокна спинномозкових нервів здійснюють нервове проведення збудження
Центральний	Обробка інформації та кіркове формування відчуттів відбуваються в зоні шкірної чутливості тім'яної частки кори півкуль великого мозку за участю гіпоталамуса (центр терморегуляції)

СЕНСОРНА СИСТЕМА БОЛЮ - це функціональна система, що за допомогою больових рецепторів шкіри сповіщає про внутрішні та зовнішні чинники небезпеки для нашого тіла

ВІДДІЛИ СЕНСОРНОЇ СИСТЕМИ БОЛЮ

Відділ	Характеристика процесів
Периферичний	Больові рецептори (ноцицептори) шкіри здійснюють больову рецепцію
Провідниковий	Чутливі волокна спинномозкових нервів здійснюють нервове проведення збудження
Центральний	Обробка слухової інформації та кіркове формування відчуттів відбуваються за участю таламуса (вищий центр болю)

Интернет-ресурси

1. <https://interneturok.ru/lesson/biology/8-klass/borgany-chuvstv-analizatoryb/organy-ravnovesiya-osyazaniya-obonyaniya-vkusa>
2. <https://learningapps.org/3172113>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=r1AoRN-qBo>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=AdG8frWQZws&t=1s>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=IaSE7FNGyIA&t=151s>